

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/110/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216207604
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4216207604.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Štúrova 5, IČO: 31 318 916, zastúpený AK Herceg, s.r.o., so sídlom Košická 56, IČO: 35 890 240, Bratislava, konajúci prostredníctvom JUDr. Ivany Vidovencovej, proti žalovanému: P. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., o zaplatenie sumy X.XXX,XX eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 13C/216/2016-69 zo dňa 31.októbra 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom konanie v časti vyčísleného úroku nad sumu 1.081,79 eura zastavil, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 2.094,07 eura s vyčísleným úrokom vo výške 306,20 eura, s vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 45,53 eura, s poplatkom vo výške 42,- eur a s 1 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.094,07 eura od 10.05.2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti vyčísleného úroku, v prevyšujúcej časti poplatkov a v časti 17,3 % úroku ročne od 10.05.2016 do zaplatenia žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 50,78 % náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 145 ods. 2 CSP, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 30.08.2012 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 2.209,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 84 mesačnými splátkami po 49,73 eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 17,30%, RPMN (ročnej priemernej miere nákladov) vo výške 22,55% a priemernej hodnote RPMN vo výške 19,08% s tým, že žalovaný mal uhradiť celkom sumu vo výške 4.177,19 eura. Dátum splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na 30.09.2012 a poslednej splátky na 30.08.2019, pričom 30. deň v mesiaci bol dohodnutou lehotou splatnosti dohodnutých mesačných splátok. V zmluve bol upravený aj poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,40 eura a za zabezpečenie poistenia vo výške 1,80 eura, pričom oba poplatky mali byť zúčtované mesačne v deň anuitnej splátky. Konštatoval, že žalobca v podaní zo dňa 18.02.2014 žalovaného vyzval na uhradenie sumy po lehote splatnosti, ktorá ku dňu 18.02.2014 predstavuje sumu 579,04 eura, a to do 06.03.2014. Listom z 20.03.2014 žalobca žalovanému oznámil, že k 20.03.2014 jeho záväzok po lehote splatnosti dosiahol výšku 626,37 eura a súčasne mu oznámil, že vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. Súčasne vyzval žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 2.591,75 eura do 10 dní od doručenia vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že vyčíslená suma pozostáva z istiny vo výške 2.123,89 eura, z úrokov vo výške 387,85 eura, z úroku z omeškania vo výške 0,91 eura a z poplatkov vo výške 79,10 eura. Uvedené vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bolo podľa fotokópie doručeny žalovanému doručené dňa 24.03.2014.

2. Po právnej stránke úverovú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa pričom žalobca, ako banka, mal v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Poukázal na to, že ide žalobcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaný nemal možnosť reálne ovplyvniť. Konštatoval, že v danom prípade do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pripisom žalobcu z 20.03.2014 bolo od splátky splatnej 30.09.2012 splatných 18 mesačných splátok po 49,73 eura, v ktorých podľa špecifikácie žalobcu z 27.10.2017 bola zahrnutá aj tá časť dlžnej istiny, ktorá bola splatná v splátkach splatných od 30.05.2013. Žalobca z úhrad žalovaného realizovaných od 01.10.2012 do 09.10.2015 započítal na istinu úveru sumu vo výške 86,27 eura, a tak dlh na úverovej istine klesol z 2.209,- eur na sumu 2.122,73 eura, z ktorej si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie sumy 2.094,07 eura. Dlžný úrok zahrnutý v 10 splátkach splatných od 30.05.2013 do vyhlásenia predčasnej splatnosti dňa 20.03.2014 pri mesačnej splátke vo výške 49,73 eura, v ktorej je zahrnutá splátka istiny vo výške 14,91 eura mesačne, ako aj poplatkov za zabezpečenie poistenia a vedenie úverového účtu v úhrnnej výške 4,20 eura mesačne, potom predstavuje sumu vo výške $306,20 \text{ eura} / (10 \times 49,73) - (10 \times 14,91) - (10 \times 4,20) /$ a dlžné poplatky za zabezpečenie poistenia a vedenie úverového účtu predstavujú sumu vo výške 42,- eur $/ 10 \times (2,40 + 1,80) /$. Súd uplatnený nárok žalobcu považoval za dôvodný titulom dlžnej istiny vo výške 2.094,07 eura, titulom dlžného úroku zahrnutého v 10 splátkach splatných od 30.05.2013 do 30.03.2014 vo výške 306,20 eura a titulom dlžných poplatkov vo výške 42,- eur. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel v uvedených výškach, keď v prevyšujúcej časti poplatkov, v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku a v časti osobitne žalovaného úroku vo výške 17,3 % ročne od 09.05.2016 do zaplatenia žalobu zamietol. Vychádzal z toho záveru, že pokiaľ si zmluvné strany v zmluve dohodli úrokovú sadzbu 17,30% ročne, pričom žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 20.3.2014, podľa názoru súdu zostal nepreukázaným nárok žalobcu prevyšujúci dlžné splátky úroku zahrnuté v dlžných nepremičaných splátkach splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Riadny úrok z úveru predstavuje odplatu pre veriteľa za užívanie istiny úveru dlžníkom po dohodnutú dobu - do konečnej splatnosti úveru. Využitím práva predčasného zosplatenia úveru zo strany veriteľa dochádza k zmene obsahu záväzku spotrebiteľa ako dlžníka, ktorý stráca výhodu splátok pôvodne splatných do termínu konečnej splatnosti. Teda čerpané peňažné prostriedky už nemá dlžník právo užívať po dobu pôvodne dohodnutú - do konečnej splatnosti, ale dlžnú sumu čerpania musí vrátiť veriteľovi predčasne, bez nároku na zmluvne dohodnutú odmenu v podobe úroku splatného po predčasnom zosplatení úveru. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/98, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, v danom prípade do 20.03.2014. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia iných súdov, v ktorých bola už právoplatne riešená otázka nároku veriteľa na úrok z úveru po splatnosti úveru. Prijal záver, že v dôsledku omeškania žalovaného vznikol veriteľovi žalovaného v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. nárok na úrok z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, ktorá k 04.04.2014 bola 0,25%, kým od 08.05.2013 do 12.11.2013 vrátane bol 0,50 %. Súd prvej inštancie s poukazom na § 216 ods. 1 CSP o úroku z omeškania rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku napadnutého rozsudku. Záverom konštatoval, že keďže žalobca bol v konaní len čiastočne úspešný (75,39%), pričom neúspech žalobcu v časti úroku, ako aj poplatku, je úspechom žalovaného (24,61%), ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu, o náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP podľa § 256 a § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že procesne úspešnejšiemu žalobcovi priznal 50,78 % náhradu trov konania, pričom lehotu na plnenie žalovanému určil v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku do zamietajúceho výroku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vydal rozsudok, ktorým zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2.094,07 eura, sumu 1.081,79 eura ako nezaplatený úrok k 09.05.2016, sumu 45,53 eura ako nezaplatený úrok z omeškania k 09.05.2016, sumu 49,10 eura predstavujúcu dlžné poplatky, úroky vo výške 17,3% p.a. zo sumy 2.094,07 eura od 10.05.2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 1 % p.a. zo sumy 2.094,07 eura od 10.05.2016 do zaplatenia, ako aj nahradiť žalobcovi trovy prvoinštatčného konania a odvolacieho konania v rozsahu 100% do 3 dní od doručenia rozsudku. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. S poukazom na ust. § 502 ods. 1 Obch. zák. konštatoval, že z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru.

Bránil sa tým, že rozhodnutie ukladajúce dlžníkovi povinnosť uhradiť po splatnosti úveru len úroky z omeškania, by takéhoto dlžníka neprímerane zvýhodňovalo oproti ostatným, riadne platiacim klientom, ktorí za rovnaký úver zaplatia nepomerne viac ako dlžník. Súdne rozhodnutia, na ktoré sa odvoláva súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí považoval za prekonané a v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 25Co/140/2013 zo dňa 16.10.2013. Poukázal na to, že Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy o úvere medzi stranami sporu neobsahoval žiadne ustanovenie, podľa ktorého by pri poskytovaní úverov nemal veriteľ voči dlžníkovi právo popri úrokoch z omeškania i právo na zaplatenie riadnych úrokov. Naopak, v zmysle § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. sa úrok výslovne uvádza ako súčasť odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Podľa neho právny základ prezentovaný v napadnutom rozhodnutí, v zmysle ktorého by dlžníci v omeškani boli povinní uhradiť veriteľovi len zákonné úroky z omeškania a neboli by povinní uhradiť z poskytnutého úveru i zmluvné úroky by de facto zlegalizoval zvýhodnenie neplatiacich dlžníkov oproti riadne platiacim klientom, ktorí boli povinní uhradiť veriteľovi riadne úroky vo výške 17,3 % ročne. Zdôraznil, že od žalovaného si žiada len úroky z omeškania vo výške 1% ročne z nezaplatenej istiny a uplatnením zákonných úrokov popri úrokoch z omeškania po zosplatnení úveru, teda podľa jeho názoru nedochádza k neprímeranému zaťažaniu žalovaného. Záverom uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukázal na to, že v každej splátke úveru, bola popri splátke úrokov ako aj poplatkov za zabezpečenie poistenia a vedenie úverového účtu, zahrnutá splátka istiny po 14,91 eura, čo predstavovalo úhrnom sumu 149,10 eura. Žalobcovi nie je zrejmé, z čoho súd vychádzal a ani akým spôsobom dospel k tejto sume, preto považoval rozsudok súdu prvej inštancie za zmätočný a nesprávny.

4. Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 13.05.2016 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2.094,07 eura ako nesplatennej istiny úveru k 09.05.2016, sumy 1.111,36 eura ako nabehnutých úrokov k 09.05.2016, sumy 45,53 eura z titulu úroku z omeškania k 09.05.2016, sumy 49,10 eura ako poplatkov k 09.05.2016, úroku vo výške 17,3 % ročne zo sumy z nesplatennej istiny úveru 2.094,07 eura od 10.05.2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 1 % ročne z nesplatennej istiny úveru 2.094,07 eura od 10.05.2016 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uzatvoril so žalovaným dňa 30.08.2012 Zmluvu o poistenom OTP expres úvere č. 0368/3007/12RSU, na základe ktorej mu poskytol bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 2.209,- eur, a ktorý sa žalovaný zaviazal splácať pravidelnými mesačnými splátkami po 49,73 eura v 30. deň v mesiaci, od 30.09.2012 do 30.08.2019. V dôsledku nespĺcania úveru bol žalovaný listom zo dňa 18.02.2014 vyzvaný na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti a následne žalobca listom zo dňa 20.03.2014 oznámil žalovanému, že vyhlasuje úver za predčasne splatný a žalovaný bol vyzvaný k úhrade celého záväzku do 10 dní odo dňa doručenia vyhlásenia. Dňa 31.10.2017 žalobca súdu prvej inštancie doručil podanie, v ktorom žiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, vyjadril súhlas s rozhodnutím vo veci podľa § 177 ods. 2 písm. b) CSP a vzal žalobu čiastočne späť. Čiastočné späťvzatie návrhu odôvodnil nesprávne uplatnenou výškou úrokov v žalobnom návrhu. Súd prvej inštancie následne rozhodol napadnutým rozsudkom. Žalobu v časti vyčísleného úroku nad sumu 1.081,79 eura zastavil, žalobu v prevyšujúcej časti vyčísleného úroku, v prevyšujúcej časti poplatkov a v časti 17,3 % úroku ročne od 10.05.2016 do zaplatenia zamietol, pričom mal za to, že uvedeným úrokom sa úročí (len) istina čerpaného úveru, a to len do konečnej splatnosti úveru, ktorá v danom prípade nastala vyhlásením predčasnej splatnosti dňom 20.03.2014. Vo zvyšku žalobe vyhovel. Žalobca následne napadol rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním.

7. Po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodne podané. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie v tom, že žalobcovi patria po splatnosti úveru iba úrok z omeškania a nie aj úrok z úveru. Je nepochybné, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená úverová zmluva v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá má povahu tzv. absolútneho obchodu. Zároveň ide o spotrebiteľský právny vzťah v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku

dňu uzatvorenia zmluvy. V danom prípade bola medzi stranami sporu uzatvorená písomná úverová zmluva, ktorej platnosť nebola spochybnená. Pre určenie zmluvných práv a povinností je potrebné vychádzať najmä z obsahu úverovej zmluvy, ktorá upravuje práva a povinnosti zmluvných strán vo vzťahu k splácaniu úveru, ale aj ostatných nárokov, napr. úrokov z úveru. Nepochybne však jednotlivé zmluvné podmienky podliehajú súdnej kontrole z hľadiska ochrany spotrebiteľa. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Zmluvný úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv ani omeškanie dlžníka, ktoré navyše zakladá vznik nových sankčných záväzkov.

8. V tejto veci splatnosť úveru vyhlásil žalobca z dôvodu neplnenia povinnosti dlžníka riadne poskytnutý úver splácať. Ak by od momentu predčasnej splatnosti úveru už dlžník nebol povinný platiť úroky, potom by veriteľovi nebola priznaná odplata (odmena) a za poskytnutie finančných prostriedkov by už dlžník neplatil žiadnu sumu. Predčasná splatnosť úveru je sankciou za porušenie povinností dlžníka. Odvolací súd poukazuje na to, že úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru (pôžičky) predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník a ani iný právny predpis neustanovuje, za akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Vzhľadom na uvedené nemožno vylúčiť, aby si zmluvné strany v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú) dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku, pretože istinu v zjednanej lehote splatnosti veriteľovi nevráti. Z článku IV. bod 6 Zmluvy o poistenom OTP expres úvere zo dňa 30.08.2012 vyplýva, dojednanie zmluvných strán podľa ktorého, ak je dlžník v omeškaní so splatením úveru alebo akejkoľvek splátky úveru podľa tejto zmluvy, banka je oprávnená od nasledujúceho dňa po dni splatnosti až do dňa skutočného zaplatenia splatnej pohľadávky účtovať zo splatnej alebo nesplatennej sumy úveru okrem úroku podľa č. 1. bod 2 tejto zmluvy aj úrok z omeškania vo výške maximálne 8.00 % p.a.. Aj v článku III. bodu 3 všeobecných obchodných podmienok je uvedené, že „banka účtuje úroky zo skutočných denných zostatkov úveru, od prvého dňa čerpania úveru až do dňa, ktorý predchádza dňu úplného splatenia úveru“. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov vnímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania. Zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný platiť ich od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškania so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať, i keď neboli dojednané (§ 517 ods. 2 OZ). Pritom platí, že môžu existovať popri sebe (obdobne aj uznesenie NS ČR 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014).

9. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 2 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom sa bude opätovne zaoberať vecou samou, vykoná dokazovanie vo veci samej a opätovne rozhodne a toto svoje rozhodnutie riadne odôvodní, pričom právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).